

Documenten 22 bufadors a la rodalia de Sant Joan les Fonts

Han publicat un llibre sobre el patrimoni volcànic de Sant Joan les Fonts i el seu aprofitament

Josep Oliveras i Manel Soler, davant d'un bufador.

SANT JOAN LES FONTS | XAVIER VALERI

Josep Oliveras i Manel Soler (investigadors de Sant Joan les Fonts) han documentat 22 bufadors a la rodalia de Sant Joan les Fonts. Es tracta de cavitats de les quals surt aire fred a l'estiu i calent a l'hivern. Són fenòmens geològics propis de la zona volcànica de la Garrotxa. Els defineixien com les sortides de conductes subterranis llargs que a vegades tenen diferents altituds o van a

parar a espais buits a l'interior. Com que la temperatura del subsòl és estable tot l'any, l'aire que en surt és fred a l'estiu i calent a l'hivern.

Abans eren apreciats per la gent, perquè els usava per tenir-hi aliments i begudes en fresc a l'estiu. Fins i tot, elevaven les cases prop o sobre els bufadors, però amb l'aparició dels frigorífics van deixar de tenir servei. Sense un ús pràctic, molts van quedar amagats entre les runes de les masies o entre la vegetació. Si bé el Parc Natural de la Zona Volcànica de la Garrotxa va fer un estudi el 2007 dels bufadors de la zona d'Olot, alguns dels documentats per Oliveras i Soler estaven prop de caure en l'oblit.

Soler i Oliveras n'han trobat 22 i els han documentat al llibre *El patrimoni volcànic i geològic de Sant Joan les Fonts i el seu aprofitament*. Va ser presentat el 27 de setembre al monestir benedictí de Sant Joan les Fonts. El llibre conté documentació gràfica i escrita d'una gran quantitat d'elements d'origen volcànic escampats pel terme de Sant Joan. Hi ha les bombolles de lava solidificada, la descomposició esferoïdal de les pedres volcàniques i -entre altres- els bufadors.

«Catorze -enumera Josep Oliveras- són dins de la finca del mas Palou a Begudà». Segons ell, és un mas situat a la falda del volcà de Batet de la Serra. En un dels bufadors del mas Palou -segons Oliveras- hi havien guardat llet. Afegeix: «Sis són a la finca del mas Vilar també sota del volcà de Batet».

Els dos restants són a la rodalia del volcà de Rapàs, prop del nucli urbà de Sant Joan les Fonts. Un està situat al camí vell del mas Rapàs. Estava tapat per les bardisses i només era recordat per Llorenç Costa, un veí de Sant Joan les Fonts que havia viscut al mas Rapàs. Costa va indicar el lloc, on ell recordava l'existència del bufador. Oliveras i Soler van treure la vegetació i va aparèixer el bufador.

Això no obstant, Costa encara recordava l'existència d'un bufador al mas Rapàs, on havia passat la infància. Això no obstant, els actuals propietaris no en tenien constància. Oliveras es va fixar en una cabana exterior, on van buscar i van trobar l'altre bufador. Oliveras raona que el bufador estava fora de la casa, perquè en ocasions porten gasos subterranis cap a l'exterior que poden ser perjudicials per a la salut de les persones.

A més de bufadors i d'altres elements referents al vulcanisme, el llibre conté informació dels testimonis del passat agrícola que Oliveras i Soler han trobat en els seus recorreguts destinats a documentar la història natural o humana sobre el terreny.

Així hi ha tines i premses de l'activitat vinícola. «Encara que ara sembli estrany -assenyala Oliveras- els pagesos de la Garrotxa antiga cultivaven raïm per fer vi per consum propi». També treien oli de les olives que cultivaven prop de les cases. Ells han documentat amb fotografies un bon nombre de pedres olieres. Es tracta de pedres amb una cavitat central, on guardaven l'oli que abans havien premsat.

Un altre fet documental són les pedres de molí. En les cases més importants tenien molí propi per moldre el blat i fer farina. En molts casos encara es conserven les restes dels sistemes hidràulics que movien les grans pedres documentades per Soler i Oliveras.

Font del document:

http://www.diaridegirona.cat/comarques/2016/01/05/documenten-22-bufadors-rodalia-sant/760976.html?utm_source=rs